

موجی که دهه شصتی‌ها...

ادامه از صفحه ۲

... ۶۰ ساله باورده به جمعیت کشور تقاضای برای خدمات بهداشتی ناشی از دوره بارداری و زایمان، واکسیناسیون و پوشاک را افزایش داده‌اند. سپس با ورود به سن تحصیل، موج عظیم درخواست ثبت نام در مدارس و دانشگاه و محیط کار را ایجاد کردند. فرزندان این نسل تأثیر خود را بر روی قاعده هرم سنی گذاشته‌اند و با توجه به شرایط کشور از منظر اقتصادی، سیاست‌گذاری و تغییرات اجتماعی و فرهنگی صورت گرفته، جامعه نرخ جایگزینی مناسبی برای جلوگیری از سالخوردگی جمعیت نداشته است. به هر حال، ایران در آینده به مانند بسیاری از کشورهای بحران پیری جمعیت روبه‌رو خواهد شد و این موضوع در حالی است که سالمندی هشدار و یا بحران جمعیتی نیست، بلکه اغلب ساختارهای جمعیتی طی گذار و انتقال جمعیتی با سالمندی روبه‌رو خواهند شد که امری کاملاً طبیعی است. آنچه که برای آینده ضرورت می‌یابد؛ به کارگیری سیاست و شیوه سالمندی سالم است تا نیازمند خیرین خانه سالمند ساز نباشیم. در بسیاری از کشورها با بهبود خدمات بهداشتی، پزشکی و در نظر گرفتن برنامه‌های فرهنگی و رفاهی، جمعیت سالمند را در راستای انجام کار مولد به کار گرفته‌اند و بسا این راهکار، هم از سرخوردگی این گروه سنی و مواجهه با بحران‌های روانی ناشی از کپولت سن جلوگیری کرده‌اند و هم به سوی استفاده از توانمندی و تجارب قشر سالمند گام برداشته‌اند. البته این صرفاً یک پیشنهاد خام یک دهه شصتی است که می‌خواهد در دوران سالخوردگی به همراه همسالان خود، موج جمعیتی را که حضور خود در ساخت جمعیتی کشور و تمام آنچه گفته شد به راه انداخته به پایان ببرد.

مراکزملکی، تکیه گاه...

ادامه از صفحه ۲

... بای‌پپ، دستگاه ونتیلاتور و ماسک‌های تنفسی مختلف برای تأمین نیازهای درمانی بیماران کرونا، گفت: «همچنین مجوز احداث (ICU) برای مراقبت‌های ویژه این بیماران دریافت شد.» رییس بیمارستان مصطفی خمینی (ره)، خرید مخزن اکسیژن جهت بیمارستان، تجهیزات کلیه بخش‌هایه کنسول‌های مجهز و اکسیژن ساترال و خرید داروهای مورد نیاز کرونا از قبیل رمدسویور، اکتمرا و رسیژن و خرید وسایل حفاظت فردی (PPE) جهت کادر درمان را از دیگر خدمات این مرکز برای بیماران کرونا برشمرد. ولی‌پور کادر درمان این مرکز را به جز پزشکان شامل ۲۴ پرستار، ۱۵ بهیار، ۱۲ بهدار، ۱۸ تکنسین اتاق عمل، ۱۰ تکنسین بیهوشی و ۲۲ ماما برشمرد و ادامه داد: «در حال حاضر برای رفع کمبود نیروی انسانی، نیازمند جذب ۲۸ پرستار، هشت بهدار، دو تکنسین اتاق عمل و دو تکنسین بیهوشی هستیم.» وی وضعیت تجهیزات پزشکی این مرکز را مناسب عنوان کرد، اما به دلیل پیشرفت روزافزون تکنولوژی به‌ویژه در زمینه خدمات پزشکی، جایگزینی و خرید برخی اقلام را ضروری دانست و افزود: «تهیه تعداد ۱۵ مانیپولر «بسیاید» در زمره این اقلام قرار دارد. همچنین تعداد هشت دستگاه پمپ سرم برای بخش‌های زایمان، بستری زنان و داخلی مورد نیاز است.»

گزارش میدانی از پلی کلینیک تخصصی طوس

سالمندان تأمین اجتماعی غربالگری می شوند

گزارش

پلی کلینیک تخصصی تأمین اجتماعی طوس در منطقه کارگر جنوبی مانند سایر مراکز درمانی تأمین اجتماعی مملو از ذهن نیست اما این شلوغی عاری از همه‌مه بوده و نظم خاصی حاکم بر فضای این درمانگاه است. بیماران به ردیف در صندلی‌های انتظار جای گرفته و خبری از ازدحام پشت گیشه‌های داروخانه بر خلاف سالیان گذشته نیست. دلیل این اختلاف به وجود آمده رادر نسخه الکترونیک دانستیم که بیماران بدون نیاز به ارائه دفترچه و با کد ملی می‌توانند از خدمات دارویی و درمانی بهره‌مند شوند.

وایک در دفتر کارش نشان از توجه او نسبت به انجام منظم امور دارد و در آغاز تهیه گزارش نیز توصیه‌های لازم را به کارکنان برای همکاری با ما ارائه کرده بود. او روبه‌روی ما پشت میز کنفرانس قرار می‌گیرد و در بیان خدمات این مرکز، نشان می‌دهد که دغدغه تأمین اجتماعی را دارد. آینده‌نگری در افکارش موج می‌زند. معتقد است، غربالگری سالمندان نیازمند فرهنگسازی است و درمان تأمین اجتماعی باید به سمت «درمان واقعی» پیش رود تا ضمن پیشگیری از مصارف بی‌رویه دارو، در هزینه‌های سازمان نیز صرفه‌جویی بهینه انجام شود و ادامه می‌دهد: «برخی مردم تصور می‌کنند مراجعه به تأمین اجتماعی تنها به منزله دریافت داروی رایگان است اما تأمین اجتماعی به‌ویژه در سال‌های اخیر در زمینه پیشگیری از بیماری‌ها برنامهریزی چشمگیری داشته که لازم است در این زمینه اطلاع‌رسانی مناسبی شود». وی اضافه می‌کند: «به طور حتم گسترش فرهنگ پیشگیری از بیماری‌ها می‌تواند ضمن حفظ سلامت افراد جامعه؛ به‌ویژه سالمندان، هزینه‌های سرسام‌آور درمان را نیز کاهش دهد.» وی یکی از خدمات این مرکز را برای سالمندان، علاوه بر غربالگری افراد ۶۵ سال به بالا، پذیرش خارج از نوبت آن‌ها عنوان می‌کند: «باتشکیل پرونده سالمندی، آن‌ها در روند اقدامات پیشگیری و درمان قرار گرفته و با توجه به هماهنگی ویزیت‌ها با واحد پذیرش، نوبت‌دهی منظم برای آن‌ها منظور می‌شود». به گفته او به این ترتیب از اتلاف وقت سالمندان برای اخذ نوبت جلوگیری می‌شود. «رستمی همچنین الکترونیک شدن خدمات تأمین اجتماعی را گام مهم و اساسی در راستای کنترل منابع و مصارف عنوان می‌کند: «سیستم الکترونیک کمک می‌کند تا اطلاعات درمانی بیماران ثبت شده و تجویزهای دارویی و اقدامات تشخیصی در دسترس قرار گیرد و درمان موثر انجام شود.» رییس پلی کلینیک تخصصی طوس می‌افزاید: «اکنون نیز کمیته بررسی نسخ به صورت ماهیانه تشکیل می‌شود تا تجویزها براساس اندیکاسیون دارویی انجام شود و به‌ویژه از تجویز داروهای مشابه جلوگیری شود.» از او درباره شلوغی روزهای پنجشنبه و کمبود پزشک در این روز می‌پرسیم؛ پاسخ می‌دهد: «در بسیاری از موارد شلوغی روزهای پنجشنبه به دلیل مراجعه‌های غیر ضروری و خارج از وظایف تأمین اجتماعی مانند گواهی سلامت برای استفاده از سالن‌های ورزشی، تعیین گروه خونی یا انجام آزمایش چکاپ، ایجاد می‌شود. به هر روی آنچه که در توان داریم، خدمات مناسب برای مراجعه‌کننده‌های روزهای پنجشنبه را فراهم می‌کنیم؛ در این روز پزشکان عمومی فعالیت دارند؛ اما به دلیل کمبود نیروهای متخصص، امکان ارائه خدمات تخصصی در این روز میسر نیست. به‌ویژه اینکه بسیاری از متخصصان روزهای پنجشنبه را در سایر شیفت‌های کاری خود به سر می‌برند.» به گفته رستمی، علت شلوغی این مرکز درمانی علاوه بر مراجعه مردم ساکن در اطراف، ناشی از ارجاعات سایر مراکز تأمین اجتماعی به این مرکز برای استفاده از خدمات سونوگرافی، رادیولوژی، ارتوپدی و... است. رییس پلی کلینیک تخصصی طوس تلاش برای ارائه خدمات بهتر و جلب رضایت بیمه‌شدگان را مهمترین راهبرد مدیریتی این پلی کلینیک می‌داند و با توجه به گرانی خدمات درمان در بخش‌های خصوصی، خدمات رایگان تأمین اجتماعی را بسیار ارزشمند توصیف می‌کند.

قرار می‌گیرند.» او که پشت سیستم نشسته و مشغول پایش اطلاعات سالمندان است، ادامه می‌دهد: «این اقدام کمک می‌کند تا بسیاری از بیماری‌های سالمندی پیشگیری و کنترل شود. نکته مهم این است که برخی از سالمندان از بیماری‌های خود آگاه نیستند و این اقدام کمک می‌کند تا بیماری‌های سالمندان آشکار و در روند درمان قرار گیرد.» هجرتی همچنین ارائه خدمات آموزشی به سالمندان را از دیگر اقدامات این واحد عنوان می‌کند: «به هر یک از بیماران نکاتی را در حوزه سلامت و رعایت مسائل بهداشتی یادآور می‌شویم و نیز پمفلت «رسانه‌های آموزشی» در اختیارشان قرار می‌دهیم. خوشبختانه بسیاری از مراجعه‌کننده‌ها باسواد هستند و می‌توانند مطالعه کنند.» روزانه حدود ۵-۶ نفر به این واحد مراجعه می‌کنند که اقدامات غربالگری برای آن‌ها انجام شود اما به گفته مسئول واحد طب سالمندی، مشکل اینجاست که بیماران در وهله نخست از خدمات غربالگری با آگاه استقبال می‌کنند اما پس از توضیح و ارائه دلیل مبنی بر اینکه با تشکیل پرونده بیماری‌های مزمن، اطلاعات درمانی آن‌ها در دسترس پزشکان معالج قرار می‌گیرد، رغب به انجام غربالگری می‌شوند.

ویزیت بیماران

وارد یکی از مطب‌های شوم، پزشک عمومی مشغول ویزیت یکی از بیمارانی است که خانم میانسانی است و مشکل تیروئید دارد. بیمار از وضعیت درمانش جویا می‌شود و معالج اظهار امیدواری می‌کند که مشکل جدیدی برای بیمار رخ نداده و تأکید دارد تا داروهایش را مانند روال سابق ادامه دهد. اما بیمار مجدد سؤال می‌کند و بازهم پاسخ مشابه می‌شود. بیمار بار دیگر درباره اینکه آیا داروهایش را کم یا زیاد کند، سؤال می‌کند و بازهم پزشک توضیح لازم را می‌دهد و اعلام می‌کند که خوشبختانه وضعیت کلیه‌های بیمار نیز سالم است. در فرصتی که دست می‌دهد با این پزشک گپ‌وگفت می‌کنیم. نفیسه خردپیشه حدود ۱۳ سال است که در تأمین اجتماعی مشغول به فعالیت است و ۱۰ سال است که در این پلی کلینیک خدمت‌رسانی می‌کند. او درباره رسیدگی به سالمندان در این مرکز درمانی می‌گوید: «سازمان در سال‌های اخیر با توجه به روند رو به افزایش جمعیت سالمندی، برنامه غربالگری را راه‌اندازی کرده تا سالمندان ما نیز مانند کشورهای پیشرفته از مزایای درمانی و اقدامات پیشگیرانه بهره‌مند شوند.» خردپیشه ادامه می‌دهد: «با انجام غربالگری امکان شناسایی بیماری‌های سالمندی پیش از موعد فراهم می‌شود تا افراد زندگی سالمی را پیش رو داشته باشند.» او برای مثال به بیماری الزایمر اشاره می‌کند که اگر در موارد اولیه با اقدامات تشخیصی متوجه اختلالات حرکتی به عنوان پیش قراول این بیماری شویم، امکان درمان پیش از موعد میسر می‌شود. همچنین با انجام تست‌های شنوایی، بینایی، تست حافظه و سایر اقدامات وضعیت سلامت بیمار ارزیابی شده و در مسیر درمان‌های اولیه قرار می‌گیرد و در صورت نیاز، به مراکز تخصصی تأمین اجتماعی ارجاع داده می‌شود.

غربالگری نیازمند فرهنگسازی

بخش پایانی گزارش ما اختصاص به گفت‌وگو با رییس پلی کلینیک تخصصی طوس دارد. شهناز رستمی با ۲۶ سال سابقه فعالیت داروساز است و با خوشرویی استقبال می‌کند. نظم حاکم بر فضای پلی کلینیک

سن اش طفره می‌رود. هرچند به حکم ادب، اصراری به دانستن سنش ندارم، اما ادامه می‌دهد: «۷۱ سال دارم و دیر به دیر و معمولاً هر دو ماه یک بار به این مرکز مراجعه می‌کنم. پزشکان اینجا بسیار حاذق هستند؛ خصوصاً پزشکی که من تحت نظر او هستم تشخیص خوبی دارد و با یک نسخه حال مریض را خوب می‌کند.»

پذیرش بیماران

پذیرش در سالن همکف پلی کلینیک واقع شده است. این واحد دارای چهار گیشه پاسخگویی است و چهار نیروی انسانی نیز در این واحد مشغول به کارند که در دو شیفت صبح و عصر خدمت‌رسانی می‌کنند. در شیفت صبح هر چهار نفر حضور دارند و در شیفت عصر نیز حدود سه نفر پاسخگوی مردم هستند که این تعداد در ساعات پایانی شیفت و با کاهش تعداد مراجعه به یک نفر تقلیل پیدا می‌کند. مسئول پذیرش پلی کلینیک طوس، میانگین مراجعه روزانه به واحد پذیرش را حدود هزار و ۲۰۰ تا هزار و ۳۰۰ نفر بیان می‌کند و با اشاره به نحوه پذیرش سالمندان، می‌گوید: «پیش از این گیشه اختصاصی برای سالمندان در نظر گرفته بودیم اما با توجه به افزایش تعداد سالمندان و هجوم برای دریافت نوبت، گیشه اختصاصی برداشته شد و اکنون سالمندان از همه گیشه‌ها برای گرفتن نوبت استفاده می‌کنند.» واحد پذیرش، علاوه بر نوبت‌دهی به بیماران، وظیفه جداسازی سالمندان و معرفی آن‌ها را به واحد غربالگری عهده‌دار است. این کار زیر نظر مسئول پذیرش انجام می‌شود. محسن خسروانی فراهانی می‌گوید: «در این مرکز پزشکان طب سالمندی فعالیت دارند و بیماران می‌توانند از خدمات طب سالمندی بهره‌مند شوند.» اما او با توجه به بالا بودن تعداد مراجعه بیماران به این مرکز، معتقد است سامانه‌های الکترونیک نیازمند به‌روزرسانی شدن است؛ به‌ویژه سیستم (HIS) نیازمند ارتقا و انجام تغییرات است. برای این کار باید نظر ما را جویا شوند. در حال حاضر برای ارائه یک شماره، نیاز است که چندین بار روی یک گزینه کلیک شود اما باید تغییراتی ایجاد شود تا با یک یادو بار کلیک کردن بتوان شماره داد.» خسروانی فراهانی، همچنین یکسان نبودن ردیف‌های نیروهای انسانی واحد پذیرش را از دیگر مسائل برمی‌شمارد و می‌گوید «در حال حاضر از نیروهای انسانی دارای ردیف‌های اداری مانند منشی در واحد پذیرش استفاده می‌شود اما با توجه به ناهمخوان بودن حقوق و مزایای کادر اداری و درمانی، امکان پرداخت‌های برابر میسر نیست که این مسأله سبب نارضایتی همکاران شده است.»

غربالگری سالمندان

یکی از خدمات ویژه این مرکز برای سالمندان، انجام غربالگری بیماری‌های مرتبط با سالمندی است. افراد بالای ۶۵ سال که به این مرکز مراجعه می‌کنند، به‌واحد طب سالمندی ارجاع داده می‌شوند. مسئول واحد طب سالمندی در مانگاه این بیماران را پذیرش کرده و پایش سلامت بیماران را عهده‌دار می‌شود. حجت هجرتی روند کار را اینگونه توضیح می‌دهد: «اطلاعات حوزه سلامت بیمار مانند سابقه بیماری، سابقه جراحی، مصرف دارو، مشکلات شنوایی، بینایی، عدم تعادل و... جمع‌آوری شده و در صورت مشاهده اختلالات، سالمندان به پزشک معالج ارجاع داده می‌شوند و با تشکیل پرونده بیماری‌های مزمن، تحت نظر پزشک

